

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ДЯДО-ТОДОРАНОВИЯТ СИН

chitanka.info

Дядо Тодоран събуди една сутрин сина си Койча и му рече:

— Ставай, Койчо, да вървим!

— Къде ще ме водиш, тате? — попита Койчо.

— В града, сине, в големия град.

Стегнаха си двамата цървулите и тръгнаха. Вървяха, вървяха, вървяха — стигнаха до дълбок пресъхнал кладенец. Старецът посегна да седне на тревата до кладенеца и изпуктя:

— Пух!

В този миг от сухия кладенец изскочи малко човече с рядка заострена брадица, с кожена престилка и златен чук в десницата.

— Аз съм Пух — рече човечето, — защо ме викаш?

— Аз тебе не викам — отвърна дядо Тодоран, — само изпукках, защото се уморих от дългия път.

— А къде си повел туй момче?

— Ще го дам в града, занаят да учи.

— Я ми го остави да ми стане ратай. Ако е паметливо — от мене ще научи големи дяволии.

— Какъв си ти? — попита дядо Тодоран.

— Аз съм майстор над майсторите. В този кладенец ми е работилницата.

— А как слизаш долу?

— Имам си въжена стълба, усукана от пясък. По нея слизам и се качвам. Ще ми оставиш ли сина си?

— Да ти го оставя — съгласи се дядо Тодоран, — ами кога да дойда да си го прибера?

— Ела подир три години — отвърна брадатият майстор, хвана Койча за ръката и го намъкна в кладенеца.

Дядо Тодоран се прибра вкъщи. Като минаха три години, той отново потегли към сухия кладенец. Щом пристигна, надникна в тъмнината долу и се провикна силно:

— Пух! Тука ли си, ей, Пух!

Изведнъж в тъмния кладенец скръцна някаква врата и по въжената стълба чевръсто изскочи майстор Пух.

— Какво искаш? — попита майсторът.

— Искам си момчето — отвърна дядо Тодоран. — Трите години изтекоха и дойдох да си го прибера.

— Дошъл си, но няма да ти го дам — поклати глава брадатият Пух.

— Хубава работа. Защо няма да ми го дадеш? — замига изплашено дядо Тодоран.

— Защото нищо не е научило. Трябва да остане още три години.

— То за оставането — може да остане, но аз какво ще правя без него, като съм запрял и не мога да си работя нивите! Ще умра от глад.

— Почакай малко, аз ще ти дам нещо за прехрана — рече брадатото човече и се хопна в кладенеца. Подир малко изскочи пак и подаде на стареца една шарена кърпа и една пъпчива тиква.

Дядо Тодоран пое кърпата и тиквата и попита:

— Защо ми са?

— Носи ги вкъщи — поръча Пух, — аз съм ги измайсторил. Щом постелеш кърпата на земята — върху нея мигом ще се наредят паници с топло ядене, а в тиквата стоят скрити петстотин юнаци на коне. Ако някой ти стори зло — ще почукаш три пъти върху тиквата и ще видиш какво ще стане.

Старецът прибра тиквата и кърпата в торбичката, прости се с Пух и си тръгна. Като стигна в къщурката си, бръкна в торбичката, извади кърпата, постла я върху земята и що да види? Изневиделица се появиха четири паници: едната пълна с топла чорбица, в другата се мъдри варено пиленце, в третата — зачервена баница, а в четвъртата — жълто грозде. Дядо Тодоран се видя в чудо. Излапа набърже всичкото ядене и цяла нощ не можа да заспи от вълнение.

„Гледай го ти, мислеше си старецът, онова брадато човече каква кърпа е измислило! Дано моят Койчо се пребори със занаята“.

На другия ден по пладне доволният старец отиде в къщата на селския чорбаджия да се похвали с кърпата. Чорбаджийската жена го пусна да влезе вкъщи и му рече:

— Дошъл си тъкмо на обед, но аз нямам с какво да те нагостя, защото днес не съм готвила нищо!

— Не бери грижа за тая работа — отвърна старецът и се усмихна, — дядо ти Тодоран си носи обяда, ами повикай мъжа си!

Додето пристигне чорбаджията, гостенинът постла чудната кърпа на земята и тозчас върху нея се наредиха две печени пуйки, три бъклицы и една бяла, пребяла погача. Седнаха тримата на трапезата, почнаха да ядат и да пият.

Чорбаджийката хвърли око на кърпата и все канеше гостенина:
— Пий, дядо Тодоране, сръбни си още.

Дядо Тодоран надига бъклицата, надига я, додето направи главата. Тогава чорбаджийката неусетно издърпа вълшебната кърпа и я подмени с друга, същата като нея. На тръгване старецът прибра лъжливата кърпа, мушна я в пазвата си и се заклати към къщи. Търкулна се в леглото и цяла нощ спа като заклан. Пробуди се на другия ден и най-напред потърси кърпата си, защото беше изгладнял здравата. Постла я, но изведнъж прехапа устни: върху кърпата не се появиха никакви паници. Вторачи се, почна да разглежда кърпата и разбра, че е подменена.

— Ще ви науча аз вас как се подменя Дядо-Тодорановата кърпа!
— закани се старецът и почука три пъти с пръст по кората на тиквата.

Тогава се разтвори една тиквена вратичка, от нея изскочиха петстотин човечета на коне с дряновици в десниците. Те се строиха пред стареца, размахаха дряновиците и извикаха в един глас:

— Какво ще заповядаш, дядо Тодоране?

— Аз ли? — отвърна старецът. — Аз ви заповядвам да идете в къщата на чорбаджията и да му ударите сто хубави тояги по гърбеца, а чорбаджийката ще налагате, додето ви даде моята кърпа хранителка.

Малките конници препуснаха стремглаво към чорбаджийската къща. Подир час се върнаха с изпотрошени дряновици. Предадоха кърпата на дядо Тодорана и му рекоха:

— Лоша чорбаджийка, брей! Изпотрошихме си дряновиците, додето я накараме да върне откраднатата кърпа.

Дядо Тодоран пое кърпата и я постла на двора. Тогава се появи паници с ядене за петстотин уморени и гладни юнаци, а за конете им — петстотин торби с ечемик. Като се нахраниха хубаво юнаците, един след друг се намъкнаха през вратичката в тиквата и там притихнаха.

Заживя си дядо Тодоран безгрижен живот. Като изтекоха още три години, той пак отиде при сухия кладенец и почна да вика:

— Пух! Излез, майсторе!

Но наместо Пух от кладенеца изскочи самият Койчо.

— Бре, сине, ти ли си? — прегърна го дядо Тодоран. — А къде е майстор Пух?

— Той отиде на пазара да продава дяволиите си, а пък мене заключи в работилницата, но аз, тате, като ти чух гласа, мигом се

превърнах на мишле, измъкнах се през ключалката, пак станах човек и изскочих.

— А защо не се прибираш в бащиния си дом?

— Как да се прибера, като не ме пуска майсторът.

— Защо не те пуска?

— Защото се извъдих по-голям майстор от него. Той не може да се побере в кожата си, откак разбра, че съм го надминал, и е решил да ме погуби. Но аз не се давам!

— Я го гледай ти него, брадатото! — поклати глава дядо Тодоран. — Наместо да се радва, че има способен ученик — седнало да му завижда. Хайде да си вървим!

Койчо слезе още един път в кладенеца, прибра си чуковете от работилницата и тръгна подир баща си. Вървяха, що вървяха — стигнаха в едно село. Там чуха тъпани и гъдулки.

— Сватба има — рече дядо Тодоран, — я да се отбием за малко.

Отбиха се. Сватбарите посрещнаха чужденците с радост и почнаха да ги черпят. Не щеш ли, тъкмо в туй време се появи майстор Пух, престорен на гайдар. Койчо го позна по жълтите очи и додето майсторът надуе гайдата си — ученикът му удари челото си в земята, превърна се на трендафил и тупна на трапезата. Пръстите на майстор Пух заиграха по ручилото. Свирнята му омагьоса всичките сватбари.

— Много хубаво свириш! — въздъхна младоженецът. — Какво да те дарим?

— Нищо не искам — отвърна гайдарят, — ако ви е воля, дайте ми оня трендафил да се накича.

— На драго сърце! — извика младоженецът, грабна трендафила от трапезата и го подаде на гайдаря.

Гайдарят стисна с десницата си цветето, но вместо да го помирише, започна гневно да го мачка. Тогава трендафилът мигом се превърна в шепя просени зрънца, които се пръснаха по трапезата. Гайдарят скръцна със зъби, захвърли гайдата си и без да губи време, удари чело в земята и се престори на квачка с десет пиленца.

— Бре, толкова чудо не сме виждали! — развикаха се сватбарите и се струпаха да видят какво ще стане по-нататък.

Пиленцата лакомо започнаха да кълват просените зрънца. Изкълваха ги всичките. Само едничко се беше търкулнало под една паница и когато квачката захвана да кътка пиленцата си, туй зрънце

подскокна нагоре и се превърна в лисица. Лисицата извресня и подгони пиленцата. Разтреперана, квачката изхвъркна през прозореца и стремглаво полетя към сухия кладенец. Лисицата я гони донякъде, сетне удари челото си в земята и се превърна отново в човек.

— Да ми живееш, Койчо! — провикна се дядо Тодоран. — Няма що, надминал си майстора си — и постла кърпата си.

Тогава от небето паднаха върху кърпата три ябълки: едната — за този, който разказва приказката, другата — за този, който я слуша, а третата — за дядо Тодорана.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.